వింత అలవాట్లు

ఒక సాయంకాలం నేనూ, మా వదినా, మరో కొందరు స్నేహితురాళ్లూ సరదాగా దగ్గర్లోనే వున్న పొలాలవేపు షికారుగా బయలుదేరాం. కొన్సేపు అటూ ఇటూ తిరిగి చల్లనినీడపట్టున కూచుని ఏవేవో కులాసాసంభాషణలు సాగిస్తున్నాం. క్రమంగా మాసంభాషణ ఇంగ్లీషు కవిత్వంలోకి దిగింది. ఒక ప్రఖ్యాత ఆంగ్ల కవయిత్రి పేరు జ్ఞాపకంరాక, తలోవిధంగా పేర్లుచెప్పుకుని చివరికి అందరం మెదలకుండా వూరుకున్నాం. కాస్సేపటికి నా ప్రక్కనే కూర్చున్న స్నేహితురాలికి ఆ పేరు జ్ఞాపకంవచ్చిందిలావుంది గభాలున నా వీపుమీద ఒక్క చరుపు చరిచి ఆ సందేహం కాస్తా తీర్చేసింది.

కాని—నా వీపుమాత్రం కొన్ని నిమిషాలవరకు చురుకు, చురుకు మంటూనే వుంది. మొహమాటంకొద్దీ పైకి ఏమనలేక లోలోపల గిజగిజలాడాను. చెప్పొద్దూ, చాలకోపం వచ్చిందికూడా. ఆ అమ్మాయి ఇంకా ఏవేవో కబుర్లు చెప్తూనే తన ప్రతిభను చాటుకుంటూంది. వదినా, మిగతా వాళ్ళూ నా వంక సానుభూతిగా చూస్తూ ముసిముసిగా నవ్వుకున్నారు. కాని ఆ అమ్మాయి ఇదేం గమనించినట్లులేదు. ఎందుకంటే ఆమెకదో అలవాటయిపోయింది. తానేదయినా గమ్మత్తుపని చేసినా—కొత్త విషయం తెలుసుకున్నా, విన్నా, ఎవ

బి. ప్రేమలీల

రయినా వస్తున్నా—ప్రక్కవాళ్ల వీపుమీద చరిచి మరీ చెబుతుం దా శుభవార్త. ఆ విషయం బాగా గ్రహించిన మిగతావారు ముందే మెలకువపడుతుంటారు. ఆవేళ పొరపాటున దగ్గరగాకూర్చుని అన్యాయంగా వీపు మూద్చుకున్నాను. అలాంటి అలవాటు మంచిదికాదని—దానివలన ఇతరులకు కష్టం కలుగుతున్నదనీ ఆమె గ్రహించదు. మాట్లాడుతూ, మాట్లాడుతూ, ప్రక్కవాళ్ల వీపు అంటించుతూవుంటుంది. ఆమెకదో 'జోక్'లా వుంటుందేమోకాని ప్రక్కనున్న దురదృష్టవంతులకది ప్రాణాంతకం. తర్వాత—తర్వాత—ఆ పాడుఅలవాటు ఆమెలోనుండి తప్పించేశారనుకోండి కొందరు బుద్ధిమంతులు.

మనం బాగాగమనిస్తే ఇతరులకు బాధను కలిగించే ఇలాంటి 'వింత అలవాట్లు' మన చుట్టూవున్న మనుష్యుల్లో ముఖ్యంగా స్త్రీలలో అధికంగా కనిపిస్తుంటాయి. మన అలవాట్లు—చేసేపనులు కొన్ని—కొన్ని, మనకు చాలా సహజంగా, మామూలుగా కనిపించవొచ్చు. అవే ఇతరులకు అసహ్యంగా—విచిత్రంగా—కనిపిస్తుంటాయి. నలుగురి మధ్య తిరుగుతున్నపుడుగాని—మాట్లాడుచున్నపుడుగాని మన వేషధారణ, సంభాషణ, చేష్టలు, ఇతరులకు ఆహ్లాదకరంగా వుండాలికాని వారికివిసుగు-అసహ్యం-బాధ-కలిగించేవిలా ఉండకూడదు. కొందరికివిపరీతమైన అలవాట్లు బాగా పాతుకుపోయి అదో బలహీనతగా మానుకోలేనంతగా వంటబట్టిపోతుంటాయి. అలాంటివారిని చూసి జాలిపడటంతప్ప ఇంకేం చేయగలం?

మా బంధువుల్లో ఒకమ్మాయి తనకు ఎవరయినాఏడుస్తూంటే చూస్తే నవ్వొస్తుందని చెప్పింది. కాని అదెంత నిజమో తెలీదు. కాని - ఒకనాడు సాక్షాత్తు అలాంటి సంఘటనకళ్లారా చూసాను. పైవాళ్లెవరయినా ఏడుస్తుంటే నవ్వుతుందేమో అనుకున్నాంగాని స్వంతబంధువులు ఏడుస్తూంటే కూడా ఆమె నవ్వుకోడం ఆశ్చర్యం కలిగించింది. బంధువులింట్లో పిల్లాడు పోతే పరామర్శించటానికని వాళ్ళింటికెళ్ళాం. కడుపుపగిలిన ఆతల్లి బంధువుల్ని చూసి హృదయవిదారకంగా ఏడుస్తూంది. అందరూ ఆ దుఃఖంలో పాలుపంచుకుంటున్నారు. కాని ఈ అమ్మాయి అవిడవంక అలా చూసిచూసి పవిటచాటున ముఖాన్ని దాచుకుని పక్కున నవ్వేసింది. ఏడుస్తున్న ఆతల్లి - మిగతావాళ్లూ తెల్లబోయి ఆపిల్లవంక చూశారు. ఆ పిల్లని దారిలో సన్న సన్నగా అందరూ చివాట్లు పెట్టాం. పాపం, ఆ అమ్మాయి కూడా ఆ నవ్వు రాకుండా అపుచేసుకుందామని ఎంతో ప్రయత్నిస్తుందట. కాని ఆపాటికి

టాఫీ

కావల్సిన సామాన్లు కొలతలు: మంచి చిక్కని గేదెపాలు 6 కప్పులు. తేనె ½ కప్పు. పంచదార 2 కప్పులు. చారెడు వేరుశనగపప్పు. కొంచెం (నిమ్మకాయంత) వెన్నపూస, లేక ఒక టేబిల్ స్పూన్ డాల్డా నెయ్యి.

వేరుశెనగపప్పు లేతగా వేయించి పొట్టుతీసి తెల్లగా శుభ్రపరచాలి. కుంపటిమీద, పాలు, పంచదార, తేనె కలిపి కళాయిగిన్నె పెట్టాలి. దగ్గర కూర్చుని అట్లకాడతో బాగా మాటిమాటికి కలుపుతూ ఉండాలి. అలా ఒక ½ గంట అయినపిదప పాకంలో చుక్క చన్నీళ్ళలో వేసి చూసుకుని, గట్టిపడితే, వెంటనే వెన్నపూస, వేరుశెనగగింజలు వేసి మరో 20 నిముషాలు అడుగంటకుండా తిప్పి, పళ్ళెమునకు నేయిరాచి దానిలోనికి తిరగబోయాలి. చల్లారినవెనక చాకుతో ముక్కలు కోయవలెను.

తర్వాత ఇంకొకటి. పాకం నీళ్ళలో గట్టిగా వచ్చువరకు చూచి తరుపరి గింజలు వేయాలి చాలా రుచిగా ఉంటుంది. ఈ వేసవికాలం నూనె, నెయ్యి ఎక్కువగా తింటే దాహంవేస్తుంది. ఇలాంటివైతే పిల్లలకూ, పెద్దలకూ కూడా తినటానికి చాలా బావుంటవి. పైగా నిలువఉంటుంది. తేనెతో చేసే స్వీటులో జీడిపప్పు, సారపప్పు మన యిష్టంవచ్చినవి వేసి చేసుకోవచ్చు. తయారుచెయ్యడం కొంచెం శ్రమేఅయినా తినడానికి బాగుంటుంది.

వి. లలితారాజ్,
(హోషంగాబాద్, మధ్యప్రదేశ్)

ఫ్రాకులకు నెక్ డిజైను

కంటికి ఎదురుగా ఉండే రంగు దారాల (మీకు నచ్చినవి)తో పువ్వు రేకలను ముద్ద కుట్టు వేసుకోవాలి. మొగ్గలను రేక అను వచ్చు దారంతో గొలుసు కుట్టు వేసి నింపాలి. తీగ భాగం అంతా కాడ కుట్టు వేసుకో వచ్చు. గొలుసుకుట్టు అయితే చక్కగా కంటికి ఆనుతుంది. పుప్పొడికి వాడే దారం పూల రేకలను బట్టి ఉంటుంది. వాటి కాడ లకు అదే దారాన్ని కాడకుట్టు వేసుకుంటే నప్పుతుంది.

దేవరకొండ జానకి. ★

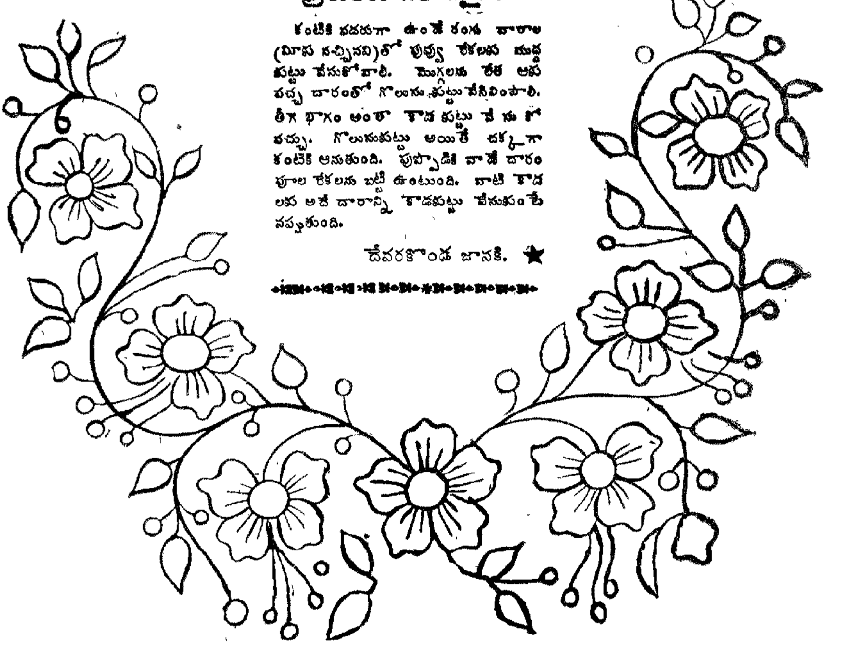

ఆమెలో లేదు. అప్రయత్నంగానే నవ్వేస్తుంది. ఫలితంగా చీవాట్లు తింటుంది. అది ఒకరకమయిన మానసిక బలహీనత అయ్యుంటుంది. ఇలాంటివారే మరికొందరు నలుగుర్లో వున్నప్పుడు అకారణంగా నవ్వేస్తారు. నవ్వు నాలుగందాలచేటు ఆకారణంగా నవ్వినా ఉన్న నలుగురూ తమను గురించే ఎదటిమనిషి నవ్వుందేమో ననుకుంటారు. అనుకుని కారణం అడుగుతారు. ఏం చెబితే వాళ్ళకి నమ్మకం కలుగుతుంది? అందుకని ఇలాంటివారు కారణం అడిగితే జవాబుకూడా ససేమిరా, చెప్పరు. నిజానికిది చాలా అనర్థాలకు దారితీస్తుంది.

మరికొందరికి అంతూపంతూ లేకుండా వదవడా వాగడం ఒక అలవాటు. మాటలాడటం తమకొక్కరి జన్మహక్కు అన్నట్టుగా గంటలకొలదీ ఫుల్‌స్టాప్, కామా, సెమికోలన్లు లేకుండా ఏకదమ్ముగా వాగేస్తుంటారు. ఎదుటివారికి ఊపిరి సలపనీయరు. వినటానికి అయిష్టం కనపరచినాసరే — విషయం మార్చినాసరే, లేచి పోతున్నాసరే — ఆ వాక్ప్రవాహానికి మనం ఆనకట్టలు కట్టలేం. చివరికి మన అదృష్టం బావుండి వారు కదిలేసరికి వాన వెలిసినట్లవుతుంది.

మా ఇంటికో అమ్మాయి మిషను మీద బట్టలు కుట్టుకోడానికి వస్తుండేది. వచ్చింది లగాయితు మళ్లా వెళ్లేవరకు, ఆ మిషను 'జర్ జర్' శబ్దంతోపాటు ఆమె బడబడా వాగుతుండేది. సగంవరకూ శ్రద్ధగా సరదాగా వినేవాళ్లం, ఆ తర్వాత చెవ్వి విసుగేసేది. సమాధానంగా ఏదన్నా చెప్పబోతున్నా — మాట్లాడబోతూన్నా, చెప్పనిచ్చేదికాదు. మా మాటల్ని మొదట్లోనే త్రుంచేసి తను మాత్రం మెయిల్ స్పీడ్‌లో మాట్లాడుతుండేది. ఆ అమ్మాయినిచూస్తూ "ఎంత, ఎనర్జీ వేస్టు" అయిపోతుందో నని విస్తుపోయి చూస్తుండే దాన్ని. పైగా ఆ అమ్మాయి నన్నుచూసి అంటూండేది గదా "మీరంత నెమ్మదిగా వుంటారు అంత మెల్లగా మాట్లాడుతారు; "టీచర్ ఉద్యోగం ఎలా చేస్తున్నారో ఆశ్చర్యంగా వుంటుంది సుమండి నాకు"... "లేకపోతే మీలా వడవడా వాగమన్నారా" అందామని నోటివరకూ వచ్చింది కాని లోలోపల ఆమాటల్ని దిగమింగుకుని నవ్వేసి ఊరుకున్నాను.

కొందరికి మరో చిత్రమైన అలవాటు ఉంటుంది. సినిమా చూస్తున్నారనుకోండి: చూస్తున్నంతసేపూ ఆ పిక్చరులో వచ్చే మ్యూజిక్‌కు, దృశ్యాలికి ఉత్సాహ పడిపోతూ ప్రక్కనున్న వారి వీపుమీద దరువు వేస్తూనో, చేతుల మీద కితకితలు పెడుతూనో, గిల్లుతూనో వుంటారు. ఇలాంటి అనుభవానికి గురయ్యాను నేనొకసారి. ఇంట్లోవాళ్ళం, మరి కొంతమంది స్నేహితురాళ్లతో కలసి ఒకనాడు ఏదో సినిమాకువెళ్ళాం. లతా మంగేష్కర్ గాత్రం వినవచ్చినప్పుడూ, ఇంకా మరికొన్ని మంచి ఘట్టాలు వచ్చినప్పుడూ, నా ప్రక్క

(42-వ పేజీ చూడండి)

బేరాలు; బేరాలు

ఎవరికీ లోపం రాదని నా నమ్మకం. కేవలం చదువుకోనివాళ్లే ఇలాగ బేరం చేస్తారనటం కూడా పొరపాటు. కొందరు విద్యావంతులు గూడ యిట్టి అలవాట్లు కలిగియున్నారనుటలో ఎలాంటి అతిశయోక్తి కనబడదు.

మాకు దూరం బంధువులు కొందరున్నారు లెండి. వారిది సామాన్య కుటుంబమే. భార్యాభర్త యిద్దరే ఆ యింట్లో. రోజూ భర్త జపం మనతో అరుగుమీద కూర్చుంటాడు. ఇక వారింటిముందు కూరలవాళ్లు పోవటం ఆలస్యం, ప్రతివారినీ పిలిపించేవాడు బేరానికి. వారితో బేరం యీలాగుండేది. "ఏం కూరలున్నాయేరా?" అనేవాడు. వాడు ఏకరవు పెడతాడు.

వాడు చెప్పటం తరువాయి కొత్తిమీర దగ్గరనుండి, బీరకాయలవరకు ధర అడుగుతాడు. అన్నీ "తట్టు" ఎంత? అనేలెండి. అంతకీ తగ్గదన్నమాట!

ఇక ఏదీ బేరం కుదిరితే ఏ బీరకాయలో 'అర్ధశేరుకోటాను' తీసుకొంటాడు. చూడండి ఇలా ఉంటాయ్ బేరాలు! ఇంట్లో వున్నది యిద్దరేగా! మరుగులూ వీశెలూ బేరాలెందుకు చెప్పండి? ఆ కూరలవాడు నాలుగు వీధులు తిరిగి అమ్ముకునే కాలాన్ని నిష్కారణంగా పాడుచెయ్యడం గదా.

మనకొక్క వలసినమట్టుకు బేరం చేయటం, తీసుకోటం సబబుగా వుంటుంది. కానీ ఇలా బేరాలుచేసే వారు తెలిసే చేస్తారో? తెలియక చేస్తారో? తెలిసీ తెలియక చేస్తారో? నాకు అర్థంకాదు. ఇటువంటివారందరూ తమ అలవాట్లను మార్చుకొన్నచో వారికీ హాయి, కోటివారికీ హాయి!!

వేకా జయశ్రీ (గుంటూరు.)

* * *

నొప్పించక తా నొవ్వక

ఆరోజు ఆదివారం. నేను, మా అత్తయ్య, మా అత్తయ్యకొడుకులం కూర్చుని పేకాట సాగిస్తున్నాము. ఆటమట్టుకు మంచి శక్తిగా సాగుచున్నది. అనుకుంటూ మధ్యలో ఒక పళ్ళెంనిండా వేరుసెనగకాయలు పెట్టుకుని కూర్చున్నాము. మెల్లమెల్లగా పళ్ళెం ఖాళీ అవుతున్నది కానీమా ఆటమట్టుకు జోరుగా సాగిపోతున్నది. రెండూ కాలము అగుటవల్లనేమో బయట ఎండ చుర్ మంటోంది. టైము మా దుగంట టయిమునాదో ఒంటిగంటలో అయినట్లు గావుంది.

యింతలో బయట చీరలండీ, చీరలు, సిల్కు చీరలు, జార్జెట్టు చీరలు అని కేక వినిపించింది. నాకు మట్టుకు ఆ కేక వినపడగానే చెప్పొద్దూ నా కింక అక్కడ కూర్చోబుద్ధి కాలేదు. అత్తయ్యా, అత్తయ్య వాడిని పిలవనా అని అడిగాను. అయ్యో దానికేం భాగ్యమా! బంగారమా! పిలవవే నాలుగు చూద్దాం అంది. నేను ఒక్క అంగలో వాడి దగ్గరకు వెళ్ళి వాడిని పిలుచుకొని వచ్చాను.

వాడు వచ్చీరావటంతోనే ఏడేసి పదిరకాల పేర్లు చెప్పి ఏవి తీయమంటారో చెప్పండి నాకు అవతల పనివుంది అని ఒక్క పురుసు పురిమాడు. నేను దాంతో టూరెత్తిపోయి యింట్లోకి వెళ్ళిపోయాను. ఇక వాడు ఏలాగైతేనేం చీరలు తీయటం మొదలుపెట్టాడు. నేను మళ్లీవచ్చి చూస్తున్నాను అనుకోండి. మాకందరికి వాటిలో నచ్చినవల్లా రెండేరెండు చీరలు. వాడు ఆ రెండు కలసి 52 రూ. ఖచ్చితంగా అవుతుంది ఒక్క కాని గూడా తగ్గించను అని అన్నాడు. చీరలు మట్టుకు చక్కగా వున్నాయి. నాకుమట్టుకు అవి వదలబుద్ధి కాలేదు. మేము యింకా అక్కడ నిలబడి మిగిలినవి కూడా చూస్తున్నాం. మా అత్తయ్య, ఆమెకొడుకు లోపలికి వెళ్లి ఏమి నిశ్చయించుకొన్నారో ఏమో కాని తిరిగివచ్చి, జత రు 26 యిస్తే యియ్యి లేకపోతే యిక్కడినుంచి శీఘ్రం దయచెయ్యచ్చు అన్నారు. ఆవిడ చేసిన బేరం చూస్తే మా పొట్ట చెక్కలయ్యేలా నవ్వు వచ్చింది. మేము నవ్వు ఆపుకోలేక లోపలికి వెళ్ళిపోయాము.

నమ్మండి; మానండి

వాడు వెళ్ళిపోయాడు. మేము మళ్లా మా ఆట ప్రారంభించాము. యింతలో మాకు అమ్మగారు! అన్న కేక చెవినిపడింది; ఎవరా అని చూస్తిమిగదా మళ్ళీవాడే ప్రత్యక్షమయ్యాడు. జత 50 రు.కి యిస్తానుతీసుకోండి అని అన్నాడు. మా అత్తయ్య మట్టుకు ససేమిరా ఒప్పుకోలేదు. రు 26 కి యిస్తేయియ్యి లేకపోతే పో అంది. అలాగే వాడు రెండుమూడుసార్లు తిరిగాడు. సాయంత్రము 6 అయింది. మీరు నమ్మినమ్మకపోండి వాడు తిరిగివొచ్చి జత 26 రు॥ యిస్తాను తీసికోండి అమ్మ అనిఅన్నాడు. యింక మాఆశ్చర్యానికి అంతుపంతు లేదు. ఇక మా అత్తయ్య రెండు చీరలు పుచ్చుకొని 26 రు॥ యిచ్చి వాడిని పంపించింది.

బేరమాడడం తప్పని నేనేమి అనను. బేరంచెయ్యడం తప్పని యేవస్తువైనా సరే యెంతధరకైనాసరే కొనివమ్మని మాత్రం నేనేమి చెప్పను. ప్రతివస్తువూ బేరమాడాల్సిందే, అలాఅని ప్రతిచిన్న వస్తువు కూడ కాదులెండి. కాని ఆ బేరమాడటంలో కూడా వుంది నేర్పు. బేరమాడటం కూడా కళ ఒకటీ.

ఇక షాపులకువెళ్ళి... మనకు కావలసిన రకములేమిటో, ఎంతధరలో కావాలో వాళ్ళకు స్పష్టంగాచెప్తే వాళ్ళకి కష్టంగాని, విసుగుగాని వుండదు. మనకు కావలసిన వస్తువు మీదమంచిమట్టుకు మనసు చెదరదు. అంతేకాని అన్ని రకాలుచూచి, చూచి చివరకు నచ్చలేదని, బాగాలేదని, ధర ఎక్కువని, ఇవివొద్దని, రకంకాల అభిప్రాయాలు వెళ్ళబెట్టేబదులు మనకు కావలసినవి, తీసికొని బయటపడితే మనకు, అవతలవాళ్ళకు కూడా ప్రాణం హాయిగా వుంటుంది. తీరా అన్నీ చూచి ఏదీ [illegible] వస్తువొకొని బయటపడితే కొట్టువాళ్ళకి మట్టుకు చికాగ్గా వుంటుంది.

అవతలవాళ్ళను నొప్పించకుండా మనమూ నష్టపడకుండా బేరంచెయ్యటంలోనే వుంది నేర్పుఅంతా.

వల్లూరి అనూరాధ, (పలూరు.)

★

వింత అలవాట్లు

(37-వ పేజీ తరువాయి)

కూర్చున్న అమ్మాయి నా చేతిమీద గిల్లటం—కితకితలు పెట్టటం సాగించింది. చిత్రంలో సంగీతపు స్థాయి-సంఘటనలు క్లైమాక్సు నందుకోవటంతోపాటు – ఆమె గిల్లటాలు—కితకితలు మొదట్లో తగు స్థాయిలో వుంటూ తర్వాత తర్వాత మాంచి ధాటీగా సాగాయి. ఆ గిల్లటం దారుణంగా గిల్లేసేది. నా చేతిమీద తేళ్ళూ, జర్రులూ, పాకుతున్నట్టుండేది. 'సినిమాకని వస్తే ఈ అవస్థ ఏమిటిరా భగవంతుడా' అని లోలోపల మూలుగుతుంటూ ఇంటర్వల్ వరకూ ఎలానో ఆ అమ్మాయిప్రక్కకూర్చొని ఆతర్వాత మరో మిషమీద ఇంకో సీట్లోకి జారుకుని 'బ్రతికానురా బాబూ' అనుకున్నాను. ఇంకెప్పుడూ ఆవిడతో కలసి సినిమాకెళ్ళకూడదని, వెళ్ళినా ఆమె ప్రక్కగా కూచోకూడదని తెలిసొచ్చింది.

ఇంకా ఇలాంటి చిత్రవిచిత్రమైన అలవాట్లు ఇంకెన్నో మనచుట్టూవున్న మనుష్యుల్లో కనపడతాయి. అమాటకొస్తే మనలోనూ వుండవొచ్చు అని మనకు మామూలుగానే వుండవొచ్చును. కాని అవే ఇతరులకు బాగా అసహ్యం కలిగించేవిగా వుంటాయి. గనుక నలుగుర్లో మసలేటప్పుడు మన ప్రవర్తన, మన అలవాట్లు, వారికి బాధ కలిగించకుండా, మన ఉనికి వారికి హాయిని కలిగించేదిగావుండాలి. ప్రక్కవారికి జుగుప్స కలిగించే మన 'వింత' అలవాట్లు సాధ్యమైనంతవరకూ పైకి కనపరచుకోకుండా, మెలకువగా ప్రవర్తించడం మంచిది. ★